

Kartracen: navordering van onzakelijke kosten

25 april 2011

De DGA is als machthebber in de BV in staat om zijn BV uitgaven te laten doen, die zakelijk nuttig zijn, maar die voor hem in privé ook prettig uitpakken. Het motief van zo'n gemengde uitgave is beslissend voor de fiscale behandeling: bij een zakelijk motief is er in beginsel sprake van een kostenpost. De inspecteur heeft maar een beperkt toetsingsrecht: hij mag de efficiency van de uitgave niet beoordelen, hij mag niet op de stoel van de ondernemer gaan zitten. Dat geeft de DGA een ruime marge van handelen, maar er zijn grenzen. Als er sprake is van een wanverhouding tussen de uitgave en het zakelijk nut daarvan voor de onderneming, "kan geen redelijk oordelend ondernemer volhouden dat hij die uitgave heeft gedaan met het oog op de zakelijke belangen van de onderneming". Dan prevaleert het privé belang van de DGA voor een deel van de uitgave, en dat deel is een uitdeling van winst. Blijft de vraag wanneer er sprake is van een wanverhouding, en waar de grens ligt tussen zakelijk en niet-zakelijke uitgaven. Dat moet de belastingrechter beslissen.....

Rutger Snel was directeur-enig aandeelhouder (via zijn holding-BV X) van BV Y en BV Z. De drie BV's vormden een fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting. BV Y exploiteerde een straalbedrijf, zij verzorgde de coating en het verven van metalen voorwerpen. BV Y behaalde sinds jaar en dag meer dan 90% van de omzet bij één opdrachtgever, een producent van vuilnisauto's. Om die afhankelijkheid te beperken was Snel met een tweede bedrijfsactiviteit gestart: in BV Z handelde hij in karts en kartonderdelen. Vanuit die BV nam hij ook deel aan kartracewedstrijden. Zijn twee zonen waren (de enige) coureurs in het BV Z-team. De kosten van de raceactiviteiten werden van 1998 tot en met 2001 door BV Y betaald. Die kosten liepen flink op, tussen de € 58.538 en € 158.823 per jaar.

De Belastingdienst stelde over 2003 een boekenonderzoek in bij BV Y en BV Z.

Na die controle nam de inspecteur het standpunt in dat de kosten van de raceactiviteiten voor slechts € 2.269 per jaar als zakelijke kosten aftrekbaar waren, de BV had de meerdere kosten gemaakt ter bevrediging van de persoonlijke behoeften van de DGA. De inspecteur merkte dat surplus aan als een uitdeling van winst, en legde BV X én Snel navorderingsaanslagen op.

Snel en zijn BV X verzetten zich daartegen, op inhoudelijke én formele gronden.

BV X stelde dat zij via haar dochtervennootschap BV Z aan de kartraces had meegedaan op zakelijke gronden, om haar positie in dat marktsegment te vergroten, én om reclame te maken voor de straal- en coatingdiensten van BV Y. Zij stelde ook dat de inspecteur niet kon navorderen omdat er geen sprake was van een nieuw feit, zoals de wet dat vereist voor navordering. De Belastingdienst had vóór de controle in 2003 ook in 1999 een boekenonderzoek bij BV X en BV Y ingesteld, en ook toen was er uitgebreid gediscussieerd over de zakelijkheid van de – toen wel bescheidener – kosten van de kartraces. De inspecteur had in de jaarrekeningen van de BV's kunnen zien dat die kosten in de jaren daarna, van 1998 tot en met 2001, fors waren opgelopen. Door bij de aanslagregeling daarover geen vragen te stellen, of een nader onderzoek in te stellen, had de inspecteur een ambtelijk verzuim begaan en het recht op navordering verspeeld.

Rechtbank Arnhem was het daar mee eens. De inspecteur beschikte niet over het voor navordering vereiste nieuwe feit: de navorderingsaanslagen werden vernietigd. De rechtbank kwam aan een

inhoudelijke beoordeling van het geschil niet toe.

De inspecteur ging tegen die uitspraak in beroep bij Hof Arnhem, mét succes.

Volgens het hof kon de inspecteur wél navorderen. Er was sprake van goed verzorgde aangiften, door een gerenommeerd belastingadvieskantoor. Voor de inspecteur was er – nadat hij met een normale zorgvuldigheid kennis had genomen van de aangiften – geen reden om in redelijkheid te twijfelen aan de juistheid van de gegevens in die aangiften en om het volledige dossier van BV X te raadplegen. De inspecteur had uit de aangiften slechts de beschikking over de geconsolideerde cijfers, en de daarin opgenomen kosten- en omzetontwikkeling was volgens het Hof geen reden om aan de juistheid of de zakelijkheid van de in de jaarstukken opgenomen kosten van de kartraces in redelijkheid te twijfelen. De inspecteur had geen ambtelijk verzuim gepleegd: navordering was wél mogelijk.

Het Hof besliste dat aan de uitgaven voor de kartraces niet iedere zakelijk karakter kon worden ontzegd. Uit de foto's en verslagen van die races op het internet leidde het Hof af dat die activiteiten zeker bijdroegen aan de naamsbekendheid en het cliëntenbestand van BV Z. Maar het Hof vond wel dat er sprake was van een wanverhouding tussen de kosten en het nut daarvan voor de bedrijfsactiviteiten van BV Z. Snel was een verklaard liefhebber van de racesport in het algemeen en van kartraces in het bijzonder, en zijn twee zoons waren de enige wedstrijdrijders. Daaruit leidde het Hof af dat de kosten ook waren gemaakt ter bevrediging van de persoonlijke behoeften van Snel: geen redelijk handelend ondernemer zou deze kosten in deze

omvang hebben gemaakt om een vergroting van naamsbekendheid tot stand te brengen als BV Y en BZ Z hadden beoogd. Het Hof stelde de uitgaven die een zakelijk handelend ondernemer aan de kartraces zou hebben besteed ex aequo ac bono – in goede justitie – vast op € 11.345 voor 1998 en 1999, € 6.807 voor 2000 en € 6.806 voor 2001.

Commentaar

*Dit is onbevredigende, maar onmisbare rechtspraak. Bij een uit de hand gelopen hobby van de DGA die ook – buiten twijfel – zakelijk nuttig is voor de BV, moet iemand de knoop doorhakken, en de grens trekken tussen zakelijke en onzakelijke uitgaven. Zo'n splitsing is altijd arbitrair. Deze uitspraak past goed in een inmiddels lange reeks van rechterlijke uitspraken over uitgaven door de BV in de liefhebberij sfeer van de DGA. Zie ook *BelastingBelangen Eindejaartips 2010 voor ondernemers met een BV*: [Kosten in de BV: privé of zakelijk motief](#).*